

هـ. پیشگیری و بهداشت

هـ-۴) مدیریت خدمات رختشویخانه

توضیحات کلی

رختشویخانه بیمارستان یکی از گلوگاه‌های مهم کنترل عفونت‌های بیمارستانی است. ملحفه و البسه آلوده در بیمارستان می‌تواند به عنوان منبعی از میکروارگانیسم‌های پاتوژن باشد. فرآیندهای کاری در داخل رختشویخانه باید به نحوی طراحی شود که مانع از انتشار آلودگی و عفونت گردند و احتمال انتقال آلاینده‌ها را به حداقل برساند. نظر به سطح دانش و تجربه کارکنان این واحد ضروری است اطلاع رسانی دستورالعمل‌های تدوین شده و روش‌های اجرایی به کارکنان از طریق آموزش چهره به چهره صورت پذیرد.

هـ ۴ تفکیک و جمع آوری، لباس‌ها و ملحفه‌ها با رعایت اصول ایمنی و مطابق موازین بهداشتی انجام می‌شود.

دستاوردهای استاندارد

- پیشگیری از انتقال بیماری‌های عفونی از طریق ملحفه و البسه بیمار در صورت آغشته بودن به مایعات بدن

سنجه ۱. روش اجرایی "جمع آوری، تفکیک و جابجایی لباس‌ها و ملحفه‌های کثیف از بخش‌ها" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سطح سنجه	☐ لزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	تدوین روش اجرایی	بررسی مستند	مصاحبه
۲	مشارکت صاحبان فرآیند در تدوین روش اجرایی	مشاهده	بررسی مستند
۳	شناسایی منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	ترتیب و توالی منطقی از آغاز تا پایان روش اجرایی	بررسی مستند
۴	تعیین مسئول انجام هریک از سطوح روش اجرایی	اطلاع رسانی روش اجرایی به کارکنان مرتبط با استفاده از فایل الکترونیکی	بررسی مستند
۵	آگاهی کارکنان مرتبط از روش اجرایی	تأمین منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	بررسی مستند و مصاحبه
۶	انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با روش اجرایی تدوین شده از تاریخ ابلاغ	کمیت بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه	هدایت کننده

سنجه ۲. روش اجرایی "جمع آوری، تفکیک و جابجایی لباس‌ها و ملحفه‌های آغشته به مواد آلوده خطرناک یا مایعات بدن" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سطح سنجه		☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی		گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	تدوین روش اجرایی	بررسی مستند		
۲	مشارکت صاحبان فرآیند در تدوین روش اجرایی	مصاحبه		
۳	شناسایی منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	مشاهده		
۴	ترتیب و توالی منطقی از آغاز تا پایان روش اجرایی	بررسی مستند		
۵	تعیین مسئول انجام هریک از سطوح روش اجرایی	بررسی مستند		
۶	اطلاع رسانی روش اجرایی به کارکنان مرتبط با استفاده از فایل الکترونیکی	بررسی مستند		
۷	آگاهی کارکنان مرتبط از روش اجرایی	بررسی مستند و مصاحبه		
۸	تامین منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	مصاحبه		
۹	انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با روش اجرایی تدوین شده از تاریخ ابلاغ	مشاهده و مصاحبه		
هدایت کننده		کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۳. دستورالعمل "رعایت موازین کنترل عفونت در هنگام کار با لباس‌ها و ملحفه‌های آلوده" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سطح سنجه		☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی		گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	تدوین دستورالعمل	بررسی مستند		
۲	مشارکت کارکنان در تدوین دستورالعمل	مصاحبه		
۳	شناسایی و تامین منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	مشاهده		
۴	ترتیب و توالی منطقی از آغاز تا پایان دستورالعمل	بررسی مستند		
۵	اطلاع رسانی روش اجرایی به کارکنان مرتبط با استفاده از فایل الکترونیکی	بررسی مستند		
۶	آگاهی کارکنان مرتبط از روش اجرایی	بررسی مستند و مصاحبه		
۷	انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با دستورالعمل از تاریخ ابلاغ	مشاهده و مصاحبه		
هدایت کننده		کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۴. دستورالعمل "احتیاط در خصوص اجسام تیز و برنده جا مانده در لباس‌ها و ملحفه‌های کثیف" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سطح سنجه		☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی		گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	تدوین دستورالعمل	بررسی مستند		
۲	مشارکت کارکنان در تدوین دستورالعمل	مصاحبه		
۳	شناسایی و تامین منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	مشاهده		
۴	ترتیب و توالی منطقی از آغاز تا پایان دستورالعمل	بررسی مستند		
۵	اطلاع رسانی روش اجرایی به کارکنان مرتبط با استفاده از فایل الکترونیکی	بررسی مستند		
۶	آگاهی کارکنان مرتبط از روش اجرایی	بررسی مستند و مصاحبه		
۷	انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با دستورالعمل از تاریخ ابلاغ	مشاهده و مصاحبه		
توضیحات		توصیه. این روش علاوه بر رعایت الزامات مشترک تدوین و اطلاع رسانی روش‌های اجرایی حداقل شامل مدل انتخابی ارزیابی و شرایط تکرار ارزیابی است.		
هدایت کننده		کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۵. کمیته بهداشت محیط در خصوص مدیریت خدمات رختشویخانه، اعم از برنامه های اجرایی و روش های انجام آن، سیاست گذاری و برنامه ریزی می نماید و بر روند ارائه خدمات نظارت نموده، در صورت لزوم اقدام اجرایی / برنامه بهبود کیفیت تدوین و اجرا می شود.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	سیاست گذاری و برنامه ریزی کمیته بهداشت محیط در خصوص مدیریت خدمات رختشویخانه	بررسی مستند	
۲	آگاهی کارکنان خدمات مربوط و رختشویخانه از آن	مصاحبه	
۳	ارزیابی مسئول بهداشت محیط بیمارستان بر اجرای روش های فوق	بررسی مستند	
۴	مطرح شدن نتایج در کمیته	بررسی مستند	
۵	اجرای اقدامات اصلاحی / برنامه بهبود کیفیت	بررسی مستند و مشاهده و مصاحبه	
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

هـ	۴	۲	ترالی حمل لباس ها، ملحفه و اقلام پارچه ای تمیز و کثیف در بخش ها مجزا و قابل تشخیص هستند
دستاوردهای استاندارد			
• پیشگیری از انتقال و انتشار آلودگی و عوامل بیماریزا			

سنجه ۱. ترالی حمل لباس ها، ملحفه و اقلام پارچه ای تمیز و کثیف کاملاً از یکدیگر مجزا و قابل تشخیص هستند.			
سطح سنجه	☒ الزامی	☐ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	وجود ترالی حمل لباس ها، ملحفه و اقلام پارچه ای متناسب با مقدار آنها*	مشاهده	
۲	استفاده از برچسب های مخصوص جهت مجزا کردن ترالی ها	مشاهده	
۳	استفاده از ترالی حمل لباس ها، ملحفه و اقلام پارچه ای تمیز و کثیف بصورت جداگانه	مشاهده	
توضیحات	* ترالی حمل لباس ها، ملحفه و اقلام پارچه ای تمیز و کثیف توسط برچسب های مخصوص و یا رنگ بندی کاملاً از یکدیگر مجزا و قابل تشخیص هستند. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه، سرپرستاران، مسئول خدمات		

سنجه ۲. محلی برای شستشوی ترالی ها در این واحد وجود دارد و شستشو و گندزدایی ترالی ها به طور روزانه انجام می شود.			
سطح سنجه		☒ اساسی ☐ ایده آل	
استاندارد مرتبط		☐ آموزش ☐ ایمنی بیمار ☐ هتلینگ ☐ دوستدار مادر ☐ دوستدار کودک ☒ ارتقاء سلامت ☐ سایر	
روش ارزیابی		گام اجرایی / ملاک ارزیابی	
۱	وجود محلی با ضوابط بهداشتی برای شستشوی ترالی *	مشاهده	
۲	شستشوی روزانه ترالی	مشاهده و مصاحبه	
۳	رعایت ضوابط بهداشتی در شستشوی ترالی**	مشاهده و مصاحبه	
توضیحات		* محلی با ضوابط بهداشتی دیوارها و کف، وصل بودن به شبکه فاضلاب، مجهز به آب گرم و سرد، موجود بودن مواد گندزدای مجاز معرفی شده در سایت سازمان غذا و دارو، تهویه مناسب برای شستشوی ترالی ها وجود دارد. ** ضوابط بهداشتی از جمله رعایت دمای شستشو، آماده سازی مواد گندزدا طبق دستورالعمل استفاده از مواد گندزدای مجاز در شستشو و گندزدایی ترالی ها رعایت می شود. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان	
هدایت کننده		کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه	

سنجه ۳. البسه عفونی و غیر عفونی و آغشته به مواد دفعی در بخش‌ها به طور جداگانه جمع آوری و با اصول بهداشتی به رختشویخانه حمل می‌شود.		
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی ☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی	
مشاهده	جمع آوری البسه عفونی و غیر عفونی و آغشته به مواد دفعی در بخش‌ها بطور جداگانه*	
مصاحبه و مشاهده	حمل البسه عفونی و غیر عفونی و آغشته به مواد دفعی به رختشویخانه با رعایت اصول بهداشتی**	
توضیحات	* البسه عفونی و غیر عفونی و آغشته به مواد دفعی در بخش‌ها به طور جداگانه توسط بین‌های مشخص شده و برچسب‌گذاری شده (اطلاعات برچسب شامل تعداد، نوع البسه و نام بخش) جمع‌آوری می‌شود. بین‌ها ترجیحاً از جنس پلاستیک و قابل شستشو باشند در صورت استفاده از بین‌های پارچه‌ای بصورت مداوم شستشو و گندزدایی شوند.	
	** حمل البسه عفونی و غیر عفونی و آغشته به مواد دفعی با اصول بهداشتی از قبیل استفاده کارکنان از وسایل حفاظت فردی نظیر ماسک و دستکش، استفاده از کیسه‌های مقاوم و غیر قابل نفوذ زرد رنگ برای البسه عفونی که گره زده شده باشند، کیسه‌ها نبایستی بیش از اندازه پر شده باشند، حمل و نقل از مسیری مجزا از مسیر عبور و مرور عیادت‌کنندگان، بیماران و کارمندان به رختشویخانه انجام می‌شود. براساس آیین‌نامه تأسیس و بهره‌برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان	
هدایت‌کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه	

هـ	۴	۳	شستشو، خشک نمودن و ذخیره سازی لباس‌ها و ملحفه‌ها مطابق موازین بهداشتی انجام می‌شود.
دستاوردهای استاندارد			
• کنترل عفونت و جلوگیری از انتشار آلودگی			

سنجه ۱. نظارت بر کاربرد صحیح مواد شوینده و گندزدا در رختشویخانه انجام می‌شود.		
سطح سنجه		☐ الزامی ☒ اساسی ☐ ایده آل
روش ارزیابی		گام اجرایی / ملاک ارزیابی
۱	وجود دستورالعمل کاربرد صحیح مواد شوینده و گندزدا*	بررسی مستند
۲	آگاهی کارکنان رختشویخانه از دستورالعمل و عمل به آن	مصاحبه
۳	وجود مواد شوینده و گندزدا به میزان کافی در رختشویخانه	مشاهده
۴	نظارت بر کاربرد صحیح مواد شوینده و گندزدا توسط مسئول بهداشت محیط در رختشویخانه	بررسی مستند و مصاحبه
توضیحات		*دستورالعمل کاربرد صحیح مواد شوینده و گندزدا شامل نحوه رقیق سازی مواد گندزدا، زمان تماس با البسه، زمان ماند مواد گندزدا، نحوه نگهداری محلول های رقیق شده، رعایت ضوابط بهداشتی و ایمنی در کار با مواد گندزدا، اقدامات احتیاطی هنگام مواجهه با مواد گندزدا در رختشویخانه وجود دارد. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان
هدایت کننده		کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۲. درجه شستشوی ماشین های رختشویی برای تمامی البسه و ملحفه ها و سایر پارچه ها متناسب با جنس، نوع آنها و دستورالعمل کارخانه رعایت می شود.و کنترل و اندازه گیری درجه حرارت آب، زمان شستشو ماشین های رختشویی انجام می شود.		
سطح سنجه		☐ الزامی ☒ اساسی ☐ ایده آل
روش ارزیابی		گام اجرایی / ملاک ارزیابی
۱	رعایت درجه شستشوی ماشین های رختشویی*	بررسی مستند ومصاحبه
۲	نظارت برکنترل واندازه گیری درجه حرارت آب و زمان شستشو**	مصاحبه
توضیحات		*درجه شستشوی ماشین های رختشویی برای تمامی البسه و ملحفه ها و سایر پارچه ها متناسب با جنس، نوع آنها و دستورالعمل کارخانه رعایت می شود. **کنترل و اندازه گیری درجه حرارت آب، زمان شستشو ماشین های رختشویی توسط مسئول رختشویخانه و با نظارت مسئول بهداشت محیط انجام می شود.
هدایت کننده		کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه

سنجه ۳. دستورالعمل "ذخیره، توزیع و تحویل لباس / ملحفه تمیز" تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	تدوین دستورالعمل	بررسی مستند	
۲	شناسایی منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	بررسی مستند	
۳	تامین منابع، امکانات و کارکنان مرتبط	مشاهده	
۴	اطلاع رسانی دستورالعمل به کارکنان مرتبط با استفاده از فایل الکترونیکی*	بررسی مستند	
۵	آگاهی کارکنان مرتبط از دستورالعمل	بررسی مستند و مصاحبه	
۶	انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با دستورالعمل از تاریخ ابلاغ	مشاهده و مصاحبه	
توضیحات		* اطلاع رسانی به کارکنانی که دسترسی به فایل الکترونیکی نداشته و یا با توجه به سطح دانش و تجربه امکان استفاده از آن را ندارند بایستی آموزش به صورت چهره به چهره صورت پذیرد. توصیه. این روش علاوه بر رعایت الزامات مشترک تدوین و اطلاع رسانی روش های اجرایی حداقل شامل مدل انتخابی ارزیابی و شرایط تکرار ارزیابی است.	
هدایت کننده		کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه	

هـ	۴	۴	شرایط بهداشتی محیط رختشویخانه براساس دستورالعمل های ابلاغی است.
دستاوردهای استاندارد			
• ارتقاء وضعیت بهداشت محیط و کنترل عفونت در بیمارستان			

سنجه ۱. جهت اطمینان از رعایت ضوابط ومقررات وزارت بهداشت وشرايط مندرج در فصل هشتم آیین نامه تاسیس بیمارستان، قسمت رختشویخانه "چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان در فواصل زمانی تعیین شده از سوی بیمارستان تکمیل می‌شود.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	قرار گرفتن چک لیست ارزیابی شرایط بهداشت محیط رختشویخانه در دسترس مسئول بهداشت محیط	بررسی مستند	
۲	ارزیابی بهداشت محیط رختشویخانه در فواصل زمانی تعیین شده *	بررسی مستند	
توضیحات		* حداقل یک بار در هفته	
هدایت کننده		کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه	

سنجه ۲. گزارش تحلیل چک لیست های مذکور در کمیته بهداشت محیط بیمارستان مطرح شده و به همراه پیشنهادات اصلاحی به تیم مدیریت ارشد بیمارستان ارائه می‌شود و پیشنهادات تایید شده مراجع ذیصلاح بیمارستان(واحد بهداشت محیط، کمیته مربوطه و تیم مدیریت ارشد بیمارستان) توسط مسئول بهداشت محیط بیمارستان پیگیری شده و به نتیجه رسیده است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	مطرح شدن نتایج ارزیابی شرایط بهداشت محیط رختشویخانه در کمیته بهداشت محیط بیمارستان	بررسی مستند	
۲	اجرای اقدامات اصلاحی/برنامه بهبود کیفیت	بررسی مستند و مشاهده و مصاحبه	
هدایت کننده		کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه	

سنجه ۳. محل استقرار رختشویخانه و مسیر ارتباطی آن با بخش‌های مختلف بیمارستان مناسب است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	ارتباط مناسب رختشویخانه با بخش‌های مختلف بیمارستان*		
مشاهده	در صورت امکان مجهز بودن به آسانسورهای اختصاصی		
توضیحات	*در محل استقرار رختشویخانه و ارتباط آن با بخش‌های مختلف بیمارستان مواردی از قبیل عدم ایجاد مزاحمت برای مردم و بیماران رعایت شده است. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان		
هدایت کننده	مدیر بیمارستان، کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۴. کف سالن رختشویخانه سالم، بادوام، قابل شستشو، غیر قابل نفوذ به آب و بدون ترک خوردگی است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	رعایت ضوابط بهداشتی کف سالن رختشویخانه*		
توضیحات	*ضوابط بهداشتی در کف سالن رختشویخانه از قبیل سالم بودن، بادوام بودن، قابل شستشو بودن، غیر قابل نفوذ به آب و بدون ترک خوردگی بودن، مقاوم بودن به مواد گندزدا و خوردگی رعایت می گردد. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان		

سنجه ۵. دیوارهای رختشویخانه سالم، فاقد شکستگی و ترک خوردگی، تمیز، روشن، قابل شستشو و ضدعفونی، بدون خلل و فرج، تا ارتفاع حداقل ۱/۸ متر از کف از جنس مقاوم و صیقلی است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	*رعایت ضوابط بهداشتی دیوارهای رختشویخانه		
توضیحات	*ضوابط بهداشتی در دیوارهای سالن رختشویخانه از قبیل سالم بودن، فاقد شکستگی و ترک خوردگی، تمیز بودن، روشن بودن، قابل شستشو و ضدعفونی، بدون خلل و فرج و استفاده از کاشی یا سنگ تا زیر سقف رعایت می گردد. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان		

سنجه ۶. سقف رختشویخانه سالم، فاقد شکستگی و ترک خوردگی، تمیز و به رنگ روشن می‌باشد.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	رعایت ضوابط بهداشتی سقف سالن رختشویخانه*		
توضیحات	*ضوابط بهداشتی در سقف سالن رختشویخانه از قبیل سالم بودن، فاقد شکستگی و ترک خوردگی بودن، تمیز و به رنگ روشن بودن رعایت می گردد. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان		

سنجه ۷. مساحت رختشویخانه متناسب با حجم کار بیمارستان است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	تناسب مساحت رختشویخانه با حجم کار بیمارستان*		
توضیحات	*منظور از تناسب مساحت رختشویخانه با حجم کار بیمارستان وجود حداقل ۰.۵-۰.۶ متر مربع به ازای هر تخت بیمارستان می‌باشد. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان		

سنجه ۸. محل استراحت با شرایط بهداشتی برای کارکنان رختشویخانه وجود دارد.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	رعایت شرایط بهداشتی محل استراحت کارکنان رختشویخانه*		
توضیحات	*محل استراحت کارکنان رختشویخانه دارای شرایط بهداشتی از قبیل نور، تهویه، رطوبت، دما، صدا در حد مجاز، امکانات و تسهیلات نظیر کمد، جاکفشی، تخت خواب می‌باشد. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان، مسئول واحد رختشویخانه		

هـ ۴ ۵ امکانات و تسهیلات بهداشتی، مطابق ضوابط بهداشت محیط در رختشویخانه موجود است.

دستاوردهای استاندارد

- ارتقاء وضعیت بهداشت محیط و وضعیت بهداشت فردی در رختشویخانه

سنجه ۱. سرویس بهداشتی، رخت کن و محل استراحت با شرایط بهداشتی موجود است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	وجود سرویس بهداشتی به تعداد مناسب و با شرایط بهداشتی در رختشویخانه*		
مشاهده	وجود رخت کن و محل استراحت با شرایط بهداشتی برای کارکنان رختشویخانه**		
توضیحات	*تعداد توالت و دستشویی باید متناسب با تعداد کارکنان رختشویخانه برای زن و مرد به صورت جداگانه در نظر گرفته شود، برای هر دستگاه توالت یک دستشویی در نظر گرفته شود، تعداد توالت برای کارکنان رختشویخانه به ازای هر ۳۰ نفر یک دستگاه توالت برای مردان و یک دستگاه توالت برای زنان به صورت مجزا در نظر گرفته شود و کف، دیوار، سقف، نظافت روزانه و تهویه سرویس بهداشتی دارای شرایط بهداشتی مطابق ماده ۴۶ دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی است.		
هدایت کننده	**رختکن دارای شرایط بهداشتی از قبیل کمد اختصاصی، سالم، فاقد زنگ زدگی است و امکانات جهت نگهداری لباس و وسایل شخصی کارگران در رختکن فراهم شده باشد. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول ساختمان، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۲. کارکنان از سینک دستشویی مجهز به صابون مایع، دستمال کاغذی و ظروف آشغال پدال دار استفاده می‌نمایند.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	۱ وجود سینک دستشویی با شرایط بهداشتی و متناسب با تعداد کارکنان*		
توضیحات	*سینک دستشویی مجهز به صابون مایع، دستمال کاغذی و ظروف آشغال پدال دار متناسب با تعداد کارکنان در رختشویخانه موجود و استفاده میشود. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول ساختمان و تاسیسات، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۳. انبار با شرایط بهداشتی برای نگهداری و ذخیره مواد شوینده، پاک کننده و گندزدا موجود است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	۱ وجود انبار برای نگهداری و ذخیره مواد شوینده، پاک کننده و گندزدا دارای شرایط بهداشتی *		
توضیحات	*شرایط بهداشتی مطابق با دستورالعمل شرایط و ویژگیهای انبار های مواد شیمیایی و سموم براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۱۳ مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط با نظارت مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

هـ	۴	۶	شرایط بهداشتی و ایمنی تأسیسات، تجهیزات و ماشین آلات واحد رختشویخانه رعایت می‌شود.
دستاوردهای استاندارد			
• عملکرد صحیح تاسیسات، تجهیزات و ماشین آلات واحد رختشویخانه			

سنجه ۱. نصب و راه اندازی تأسیسات، تجهیزات و ماشین آلات این واحد براساس توصیه‌های کارخانه سازنده، انجام می‌شود.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
بررسی مستند و مشاهده	۱ نصب و راه اندازی تأسیسات، تجهیزات و ماشین آلات رختشویخانه براساس توصیه‌های کارخانه سازنده		
توضیحات	براساس دستورالعمل کارخانه سازنده دستگاه		
هدایت کننده	واحد تاسیسات، با نظارت کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۲. سرویس و خدمات نگهداری ماشین‌های رختشویی و خشک کن ها شامل قطعات مورد معاینه در طی سرویس و خدمات دوره‌ای دستگاه‌ها "انجام می‌شود.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
بررسی مستند و مشاهده و مصاحبه	۱ انجام سرویس و خدمات نگهداری تجهیزات و ماشین آلات رختشویخانه*		
توضیحات	*سرویس و خدمات نگهداری ماشین‌های رختشویی و خشک کن ها شامل قطعات مورد معاینه در طی سرویس و خدمات دوره‌ای دستگاه‌ها براساس دستورالعمل کارخانه سازنده دستگاه انجام می‌شود.		
هدایت کننده	واحد تاسیسات، با نظارت کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۳. حداقل دو دستگاه ماشین لباس شویی تمام اتوماتیک براساس برآوردهای ظرفیت مورد نیاز بیمارستان موجود و فعال است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	۱ فعال بودن حداقل دو دستگاه ماشین لباس شویی تمام اتوماتیک براساس برآوردهای ظرفیت مورد نیاز بیمارستان		
توضیحات	توصیه.حداقل یک دستگاه ماشین لباس شویی تمام اتوماتیک جهت لنژ عفونی تخصیص یافته است.		
هدایت کننده	مدیر بیمارستان، واحد تاسیسات، با نظارت کمیته بهداشت محیط		

سنجه ۴. دستگاه اطوی برقی دارای سوئیچ خودکار قطع جریان برق است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	۱ وجود دستگاه اطوی برقی مناسب دارای سوئیچ خودکار قطع جریان برق در واحد رختشویخانه		
هدایت کننده	مدیر بیمارستان، واحد تاسیسات، با نظارت کمیته بهداشت محیط		

سنجه ۵. جهت شستشو منحصراً از ماشین‌های رختشویی صنعتی استفاده می‌شود که ظرفیت آن متناسب با برآورد حجم کار و تعداد تخت بیمارستانی محاسبه شده از سوی بیمارستان است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
بررسی مستند و مشاهده	۱ وجود ماشین رختشویی صنعتی با ظرفیت متناسب با برآورد حجم کار و تعداد تخت بیمارستانی محاسبه شده از سوی بیمارستان		
مشاهده	۲ استفاده از ماشین‌های رختشویی صنعتی جهت شستشو		
هدایت کننده	واحد تاسیسات، با نظارت کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

هـ	۴	۷	میزان لباس ها و ملحفه ها و سایر اقلام پارچه‌ای مورد نیاز برآورد شده و تحت نظام سرجمع داری اموال در انبار می‌باشد.
دستاوردهای استاندارد			
• ارتقاء وضعیت بهداشت و سلامت بیماران			

سنجه ۱. نظام سرجمع داری اموال به منظور تفکیک لباس ها و ملحفه های در گردش از لباس ها و ملحفه های موجود در انبار موجود است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
بررسی مستند	۱ وجود نظام سرجمع داری اموال به منظور تفکیک لباس ها و ملحفه های در گردش از لباس ها و ملحفه های موجود در انبار		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۲. محل نگهداری و ذخیره لنژ تمیز و کثیف تداخل نداشته و دارای شرایط بهداشتی است.			
سطح سنجه	☒ الزامی	☐ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	۱ عدم تداخل محل نگهداری و ذخیره لنژ تمیز و کثیف		
مشاهده	۲ وجود شرایط بهداشتی در محل نگهداری و ذخیره لنژ تمیز و کثیف*		
توضیحات	*تمهیدات لازم از قبیل پیش بینی فضای های جداگانه لنژ تمیز و کثیف، قفسه بندی مناسب، حفاظت لنژ تمیز از گرد و غبار و آلودگی پیش بینی شده است. محل نگهداری و ذخیره لنژ تمیز و کثیف دارای شرایط بهداشتی مناسب از قبیل، قابل شستشو و گندزدایی بودن دیوار و کف، تهویه مناسب به نحوی که خروجی به سمت بخش‌ها نباشد، ممانعت از ورود افراد متفرقه می باشد. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۳. براساس برآوردهای آماری بیمارستان، میزان لباس، ملحفه و اقلام پارچه‌ای مورد نیاز برای شرایط بالاترین ضریب اشغال تخت و بحران به صورت مدون تعیین شده و براساس آن تامین می‌شود.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	برآورد آماری میزان لباس، ملحفه و اقلام پارچه‌ای مورد نیاز *		
۲	تامین میزان لباس، ملحفه و اقلام پارچه‌ای مورد نیاز براساس برآورد آماری		
توضیحات	* برای شرایط بالاترین ضریب اشغال تخت و بحران به صورت مدون		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

هـ	۴	۸	محیط رختشویخانه از نظر نور، سروصدا، رطوبت، تهویه و دما مناسب می‌باشد.
دستاوردهای استاندارد			
• ارتقاء وضعیت بهداشت محیط رختشویخانه			

سنجه ۱. محیط رختشویخانه از نظر نور مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین‌نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان می‌باشد.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	تامین نور مناسب در محیط رختشویخانه *		
توضیحات	* نور مناسب ۱۰۰-۲۰۰ لوکس در محیط رختشویخانه تامین شده است. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۲. محیط رختشویخانه از نظر میزان صدا مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین‌نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان می‌باشد.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	رعایت استاندارد صدا در محیط رختشویخانه *		
توضیحات	* استاندارد صدا در محیط رختشویخانه رعایت شده و حداکثر ۸۵ db در هر شیفت کاری است. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۳. محیط رختشویخانه از نظر رطوبت مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آیین نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان می‌باشد.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	مناسب بودن میزان رطوبت در محیط رختشویخانه *		
توضیحات	* میزان رطوبت در محیط رختشویخانه ۵۰-۵۵٪ است. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمیته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۴. محیط رختشویخانه از نظر دما مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین‌نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان می‌باشد.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده و مصاحبه	۱. تامین دمای مناسب در محیط رختشویخانه*		
توضیحات	*در فصل گرما حداکثر درجه حرارت در داخل محیط رختشویخانه نباید بیشتر از ۳۰ درجه سانتی گراد باشد. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی		
هدایت کننده	کمپته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۵. محیط رختشویخانه از نظر تهویه هوا مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین‌نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان می‌باشد.			
سطح سنجه	☒ الزامی	☐ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده و مصاحبه	۱. تهویه مناسب در محیط رختشویخانه*		
توضیحات	*تهویه مناسب باید به نحوی صورت گیرد که همیشه هوای داخل اماکن سالم، تازه، کافی و عاری از بو باشد. در صورت استفاده از شوتینگ برای جمع آوری لباس ها، باید در شرایط فشار منفی نگهداری شود تا مانع از انتشار آئروسل ها در سایر بخش ها گردد. فضای رختشویخانه باید از نظر طراحی، تجهیزات و سیستم تهویه به گونه ای باشد تا از مخلوط شدن هوای تمیز با آلوده جلوگیری شود. محل پذیرش لباس ها و ملحفه های آلوده نسبت به منطقه تمیز رختشویخانه و محیط اطراف فشار منفی داشته باشد برای اینکه مناطق تمیز و کثیف عملا از یکدیگر مجزا شوند باید از سیستم فشار منفی در ناحیه آلوده و انتقال جریان هوای مثبت از ناحیه تمیز به سمت منطقه آلوده استفاده نمود. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان، دستورالعمل اجرایی بازرسی بهداشتی مراکز تهیه، توزیع، نگهداری، حمل و نقل و فروش مواد خوردنی و آشامیدنی، راهنمای سیستم تهویه در بیمارستان ها		
هدایت کننده	کمپته بهداشت محیط، مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

هـ	۴	۹	محدودیت های محیط رختشویخانه طبق ضوابط رعایت می‌شود.
دستاوردهای استاندارد			
• جلوگیری از انتقال آلودگی و کنترل عفونت			

سنجه ۱. هیچگونه ماده آشامیدنی، خوردنی و یا دخانیات در داخل محیط رختشویخانه خورده، آشامیده و یا استعمال نمی‌شود..			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	۱. عدم مصرف مواد آشامیدنی، خوردنی و عدم استعمال دخانیات در داخل رختشویخانه*		
توضیحات	*براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط، قانون جامع دخانیات مصوب شورای اسلامی مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۵ و ماده ۷ آیین نامه اجرایی آن کنترل و مبارزه ملی		
هدایت کننده	مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		

سنجه ۲. مسیرهای کثیف و تمیز تفکیک شده و افراد متفرقه حق ورود به داخل رختشویخانه را ندارند.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
مشاهده	۱. پیش بینی تمهیدات لازم جهت جلوگیری از تداخل مسیرهای کثیف و تمیز*		
مشاهده	۲. رعایت محدودیت تردد افراد به داخل رختشویخانه**		
توضیحات	* محوطه داخلی رختشویخانه به وسیله خط کشی جداسازی شود، این جداسازی شامل محوطه ورودی، محوطه تمیز، محوطه کثیف می‌باشد		
هدایت کننده	** تابلوهای نشان دهنده محدودیت تردد افراد در ورودی رختشویخانه نصب شده است. براساس آیین نامه تاسیس و بهره برداری از بیمارستان، چک لیست وضعیت بهداشت محیط		
	مسئول بهداشت محیط، مسئول واحد رختشویخانه		